

Sbírka zákonů a nařízení státu československého.

Částka 66.

Vydána dne 24. července 1923.

Obsah: 153. Zákon, kterým se upravují některé služební poměry četnictva a některé četnické požitky, zejména odpočivné a zaopatřovací.

153.

Zákon ze dne 4. července 1923,

kterým se upravují některé služební poměry četnictva a některé četnické požitky, zejména odpočivné a zaopatřovací.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

ODDÍL I.

GAŽISTÉ.

A. Trvalá výslužba.

I. Výpočet odpočivných požitků.

§ 1.

Odpočivné požitky četnických gážistů, zařazených do hodnostních tříd, a gážistů mimo hodnostní třídy jsou:

1. výslužné (odbytné) a
2. zaopatření invalidní.

II. Výslužné (odbytné).

1. Nárok na přeložení do trvalé výslužby.

§ 2.

Gážisté nabývají nároku na přeložení do trvalé výslužby:

- a) dovrší-li 60. rok svého věku, nebo
- b) bylo-li superarbitračním řízením zjištěno, že se stali trvale neschopnými k četnickému povolání a mají-li aspoň 10 služebních let započítatelných.

§ 3.

Gážistům, kteří mají méně než 10 služebních let započítatelných, přísluší nárok na trvalé výslužné pouze tehdy, když bylo super-

arbitračním řízením zjištěno, že pozbyli způsobilosti k četnickému povolání:

a) bez vlastní viny při výkonu služby nebo v souvislosti s ní a jsou navždy neschopni výdělků, nebo

b) trvalou poruchou (poškozením) zdraví, kterou utrpěli bez vlastní úmyslné viny při vykonávání četnické (vojenské) služby nebo v souvislosti s ní, zvláštnostmi povolání, epidemickými nemocemi, rádicemi ve služebním místě (stálém neb přechodném), nebo

c) choromyslností, oslepnutím na obě oči, zeslábnutím zraku, takže mohou rozeznávat pouze velké předměty z nejbližší vzdálenosti neb rozlišovat světlo od tmy, úplnou ztrátou sluchu nebo řeči, ochrnutím, takže nemohou tělem vládnouti, nebo jinou těžkou poruchou zdraví stejného stupně, nebo konečně

d) nemocí nebo tělesným úrazem nikoliv úmyslně od nich způsobeným, mají-li alespoň 5 let skutečné služby.

§ 4.

Četnický gážista definitivně převzatý k četnictvu, o kterém bylo superarbitračním řízením zjištěno, že se stal z důvodů zdravotních trvale neschopným četnického povolání, který má méně než 10 služebních let započítatelných a který nemá podle § 3 tohoto zákona nároku na trvalé výslužné, má nárok na odbytné. Odbytné činí až do pěti služebních let započítatelných jednorozční služné s četnickým přídavkem, při více než pěti služebních letech započítatelných dvouleté služné s četnickým přídavkem, kterého gážista naposledy požíval. Gážisté k četnictvu definitivně nepřevzatí obdrží za těchto podmínek odbytné ve výši tříměsíčního služného, četnického přídavku a místního přídavku.

2. Přeložení do trvalé výslužby z moci úřední.

§ 5.

Četnické osoby mohou býti dány do výslužby (mohou obdržeti odbytné podle § 4) bez superarbitračního řízení a bez vlastní žádosti:

1. jestliže dovršily 60. rok svého věku a — pokud nejde o osoby na dočasném odpočinku — nabyly nároku na plné výslužné, nebo

2. jsou-li trvale neschopny své služební místo řádně zastávati.

3. Jak se výslužné vyměřuje.

§ 6.

(1) Výslužné vyměřuje se podle služební doby započitatelné a podle pensijní základny. Tato základna rovná se poslednímu služnému s četnickým přídatkem a přídatky uvedeny v § 9 a 11 zákona ze dne 19. března 1920, č. 186 Sb. z. a n., k čemuž se připočítá:

a) u gážistů od XI. do V. hodnostní třídy a u gážistů mimo hodnostní třídu, 50% pražského místního přídatku,

b) u gážistů IV. a vyšší hodnostní třídy, jakož i u generálního velitele československého četnictva, není-li ještě ve IV. hodnostní třídě, místo částky, zmíněné sub a), částka 3000 Kč, a u osob, daných do výslužby za účinnosti zákona ze dne 20. prosince 1922, č. 394 Sb. z. a n., částka 6000 Kč.

(2) Až do 10 služebních let započitatelných přísluší 40% a za každý další započitatelný rok, pokud zákon jinak neustanovuje (§ 10), 2·4% pensijní základny. Výslužné nesmí převyšovati pensijní základny.

(3) Osobám daným na odpočinek dnem, kterého jim měly býti přiznány požitky vyššího platového stupně téže, nebo vyšší hodnostní třídy, bude vyměřeno výslužné podle tohoto stupně.

(4) Při zjištění služební doby jest zlomek posledního roku nad 6 měsíců počítati za celý rok.

§ 7.

(1) Četnickým osobám, které se staly neschopnými četnické služby oslepnutím na obě oči, zeslábnutím zraku, takže mohou rozeznávat pouze velké předměty z nejbližší vzdálenosti nebo rozlišovati světlo ode tmy, pak ochrnutím, takže tělem nevládnou, nebo jinou

těžkou poruchou zdraví stejného stupně, bude, stala-li se tato porucha bez jejich úmyslné viny při výkonu služby nebo v souvislosti s ní, připočteno při výměře výslužného deset služebních let.

(2) Totéž platí, stanou-li se četnické osoby četnické služby neschopnými úrazem utrpěným beze své úmyslné viny při vykonávání četnické služby a v bezprostřední souvislosti s touto službou, nastala-li neschopnost četnické služby během jednoho roku po úrazu.

(3) Osobám, které se staly v jiných případech neschopnými četnické služby pro těžkou poruchu zdraví, které však úmyslně nezavinily, a jsou-li vůbec výdělkem neschopny, může býti při výměře výslužného a v dohodě s ministerstvem financí připočteno až 10 služebních let.

(4) Ve výjimečných případech, hodných zvláštního zřetele, může ministr vnitra v dohodě s ministrem financí výslužné nad to ještě přiměřeně zvýšiti.

(5) Celkové výslužné nesmí však nikdy převyšovati pensijní základny (§ 6).

(6) Podmínkou pro zvýšení výslužného jest

a) aby neschopnost k četnické službě nastala, pokud není v tomto zákoně jinak stanoveno, nejpozději do pěti let po události, odůvodňující zvýšení výslužného,

b) aby žádost byla předložena do jednoho roku po zjištění neschopnosti k četnické službě.

(7) Ústřední úřad může kdykoliv prozkoumati předpoklady pro zvýšení výslužného a podle výsledku tohoto přezkoumání zastaviti výplatu částky, o kterou bylo výslužné zvýšeno.

§ 8.

Výslužné gážistů zařazených do hodn. tříd a gážistů s požitky podle čl. I. odst. 1) a čl. II. zákona ze dne 13. července 1922, č. 232 Sb. z. a n., nesmí býti vyměřeno částkou nižší, než 1800 Kč a u ostatních gážistů nižší než 1400 Kč ročně.

§ 9.

(1) Četnickým osobám ve výslužbě, které byly po přeložení do výslužby povolány do činné služby četnické a tuto službu skutečně konaly, vyměří se výslužné znovu po opětném přeložení do výslužby podle celkové započitatelné služební doby.

(2) Výslužné nutno znovu vyměřiti též gážistovi ve výslužbě, povolánému do činné

služby četnické (s doplatkem k výslužnému), při postoupení do vyšší hodnostní třídy nebo do vyššího stupně platového.

(3) Pensijní základnu pro novou výměru tvoří:

a) u gážistů s plnými aktivními požitky (doplatkem k výslužnému) služné jejich platového stupně s četnickým přídatkem, přídatky podle §§ 9 a 11 zákona ze dne 9. března 1920, č. 186 Sb. z. a n., k nimž se podle § 6 připočítá 50% místního přídatku, nebo částka 3000 Kč, po případě 6000 Kč (§ 6);

b) u gážistů, kteří požívají remunerace, požitky, které byly základem předcházející výměry výslužného.

4. Započítatelná doba služební.

§ 10.

(1) Do služební doby se započítá:

a) Doba činné služby v československém vojsku podle norem platných pro vojsko, a doba činné služby v četnictvu včetně služby na zkoušku podle ustanovení tohoto zákona (vyjímajíc dobu uvedenou v § 12).

b) Doba započítatelná pro výměru výslužného, ztrávená v civilních státních nebo jim na roveň postavených službách před prvním neb opětovným nastoupením do vojenské neb četnické činné služby, když gážista do aktivního stavu převzatý nastoupil činnou službu nejdéle do 30 dní po vystoupení z civilní služby, nebo byl již na odpočinku (trvalém neb dočasném).

c) U četnických lékařů doba nemocniční a kliniční služby po dosažení hodnosti doktorské, u důstojníků justiční služby doba právní činnosti v jiných než státních nebo jim na roveň postavených službách až do dvou let. Doba tato se čítá teprve po dovršení desíti započítatelných služebních let, válečná léta v to počítaje.

d) Doba, po kterou sloužily osoby ve výslužbě v nějakém oboru četnické správy, vyjímajíc službu za denní nebo týdenní plat.

e) Doba na dovolené s čekáním.

(2) Četnická služba v československém četnictvu do dne vyhlášení tohoto zákona, dále doba činné služby konané do 28. října 1918 v četnictvu rakouském, uherském, chorvatsko-slavonském a bosensko-hercegovském započítá se podle dosavadních ustanovení. Počínajíc dnem vyhlášení tohoto zákona jest doba, po kterou příslušníci četnictva byli ve

vlastnosti gážistů mimo hodnostní třídy přidělení k výkonné službě, započítati jim zvýšeně tak, že se za každý plný rok služby čítá 16 měsíců.

(3) Služební doba, po kterou gážista ve vlastnosti důstojníka zastával funkci velitele četnického oddělení, započítá se mu, žádá-li za to, zvýšeně, a to čtyři měsíce za tři; příznivěji lze však ji započítati nejvýše úhrnem dvěma roky, a to jen potud, pokud s dobou, která byla důstojníku, o něž jde, započtena podle bodu h) § 26 zákona ze dne 17. února 1922, č. 76 Sb. z. a n., nepřesahuje doby 2 let.

(4) Jinak se služební doba v československém četnictvu započítává jednoduše.

(5) Četnická služební léta, jež se podle pravidel, zmíněných v odst. (2) započítávají zvýšeně, hodnotí se, pokud spadají mimo prvních započítatelných 10 let, pouze výměrou 2% (§ 6).

(6) Ministr vnitra může za zvláštních okolností v dohodě s ministrem financí pro výměru výslužného povolití započítání určitého období, ztráveného v jiné než četnické službě.

5. Válečná léta.

§ 11.

(1) Za četnickou a vojenskou službu v době války započítají se při výměře výslužného i léta válečná a to za každý rok kalendářní jeden rok válečný, tudíž 24 měsíce, a v případech zvýšeného započítání až 28 měsícův.

(2) Nárok na započítání jednoho roku válečného má ten, kdo v tom roce za války konal aspoň tři měsíce četnickou službu, nebo nehledě na délku služby, zúčastnil se boje, nebo utrpěl poruchu (poškození) zdraví před nepřitelem, nebo se stal nezpůsobilým ke službě následkem válečných útrap, tedy i epidemických nemocí.

(3) Čas zajetí počítá se jednoduše, t. j. jeden rok za 12 měsíců.

(4) Která období dlužno počítati za léta válečná, určí se vládním nařízením.

6. Doba, která se nezapočítá.

§ 12.

Do služební doby se nezapočítá:

a) dovolená bez požitků;

b) doba zběhnutí;

c) doba soudně přiřknutého a odpykaného trestu na svobodě, trvá-li déle než 6 měsíců;

d) doba, za kterou bylo přijato odbytné (§ 15);

e) doba ztrávená v dočasné neb trvalé výslužbě, pokud tento zákon jinak nestanoví.

7. Den, kterým se počíná nárok na výplatu výslužného.

§ 13.

Výslužné přísluší předem v měsíčních nedělitelných částkách, počínajíc prvním dnem měsíce následujícího po dni, kterým byly zastaveny aktivní požitky.

8. Pozbytí a znovunabytí nároku na výslužné. Příspěvky na výživu.

§ 14.

(1) Četnické osoby v činné službě, které

a) byly v důsledku řízení disciplinárního zbaveny své hodnosti, nebo

b) pozbyly své hodnosti podle soudního rozsudku,

pozbývají nároku na výslužné podle tohoto zákona.

(2) Ministr vnitra může v dohodě s ministrem financí těmto osobám, jsou-li nemajetny, přiřknouti příspěvek na výživu až do 50% zákonitých požitků, které by jim při přeložení do výslužby náležely.

(3) Nebyl-li přiznán příspěvek na výživu podle předchozího odstavce, může ministr vnitra v dohodě s ministrem financí nevinné manželce, po případě nevinným dětem, pokud by jim jinak náležel v případě smrti manžela neb otce nárok na vdovský důchod, po případě na příspěvek na vychování (důchod sirotčí), přiznati příspěvek na výživu, nejvýše však ve výměře normálního vdovského důchodu, po případě normálních příspěvků na vychování (důchodů sirotčích), a to již ode dne, kterým byly manželce neb otci zastaveny požitky.

(4) Ministr vnitra může kdykoliv prozkoumati předpoklady pro mimořádné přiznání příspěvků na výživu a podle výsledku tohoto přezkoumání výplatu řečeného požitku přechodně neb trvale zastaviti.

§ 15.

(1) Četnickým osobám, které vstupují do výslužby a mají nárok na trvalé výslužné, může býti povoleno odbytné ve výši dvouletého posledně požívaného služného s čet-

nickým přídavkem, zřeknou-li se pravoplatně nároku na výslužné, vyplývající z dosavadní četnické služby, a to pro sebe, a jsou-li ženati, také pro svou rodinu, a předloží-li v tomto případě písemný souhlas manželčin.

(2) Bylo-li s pensijní výplatou již započato, hrađi se vyplacené částky z odbytného.

(3) Družky života nemohou uplatniti jakýchkoli nároků.

§ 16.

(1) Gážisté ve výslužbě, vstoupivší do jiné než četnické státní služby nebo do služby jí na roveň postavené, vyjímajíc službu za denní nebo týdenní plat aneb remuneraci, pozbývají nároku na výslužné podle tohoto zákona 1. dnem toho měsíce, ve kterém se počíná nárok na plat z nové služby.

(2) Přídavek za zranění, mají-li jaký, vyplácí se jim dále.

(3) Nepřevyšují-li veškeré s novým místem služebním spojené příjmy (cenu naturálních požitků v to počítajíc) aspoň o $\frac{1}{3}$ četnické výslužné, přísluší zaměstnanci příplatek ve výši rozdílu mezi příjmy výše zmíněnými a mezi výslužným, zvýšeným o jednu třetinu, na účet civilních pensí. Tento příplatek nesmí býti vyšší než četnické výslužné posledně požívané a vyplácí se tak dlouho, dokud výše zmíněné příjmy nepřevyšují aspoň o $\frac{1}{3}$ toto výslužné.

§ 17.

(1) Vystoupí-li osoby, označené v předcházejícím paragrafu, ze služeb v témž paragrafu zmíněných bez nároku na trvalé zaopatření, nabudou zase nároku na výslužné, které měly před vstupem do zmíněné služby.

(2) Je-li výslužné ze zmíněné služby menší, nežli původně vyměřené četnické výslužné, přísluší rozdíl mezi oběma požitky na účet rozvrhu civilních pensí.

§ 18.

Četnické osoby ve výslužbě, které rozsudkem trestního soudu pozbyly svého postavení ve službě zmíněné v § 16, nemohou už nabýti nároku na výslužné. Pro případné poskytnutí příspěvku na výživu platí ustanovení § 14.

§ 19.

(1) Nároku na výslužné pozbývá poživatel:

a) zemřel-li,

b) byli-li přeloženi do aktivního stavu, po případě povoláni do činné služby s plnými aktivními požitky,

c) meškali mimo oblast republiky československé beze svolení příslušných československých úřadů,

d) pozbyli-li československého státního občanství,

e) vstoupil-li do služeb cizího státu bez svolení příslušných československých úřadů,

f) byl-li odsouzen rozsudkem trestního soudu k trestu, s kterým podle zákona jest spojena ztráta nároku na výslužné nebo v důsledku disciplinárního řízení zbaven výslužného. V případech výjimečných, zvláštního zřetele hodných, budiž postupováno podle §u 14 tohoto zákona;

g) bylo-li mu přiznáno zaopatření invalidní,

h) uplynula-li lhůta, na kterou bylo výslužné dočasně přiznáno,

i) zřekl-li se nároku na výslužné, na dobu zřeknutí,

k) byl-li odsouzen trestním rozsudkem k trestu na svobodě delšímu než 6 měsíců na dobu, po kterou tento trest odpykává, nebyla-li arci výplata výslužného trvale zastavena. Ministr vnitra může v dohodě s ministrem financí v případech výjimečných, hodných zvláštního zření, povolit výplatu výslužného zcela nebo z části na dobu trestu nevinné rodině odsouzeného;

l) přijal-li odbytné podle § 15.

(2) Dočasné zastavení výplaty výslužného neprodłużuje lhůty, na kterou bylo výslužné původně přiznáno.

(3) Nárok na výslužné pomíjí vždy koncem měsíce, ve kterém se sběhla událost, působící pozbytí nároku na výslužné.

9. Pensijní příspěvek. Taxy a poplatky.

§ 20.

(1) Gážisté, konající službu činnou do výslužného započítatelnou (§ 10), vyjímajíc službu za remuneraci (§ 9, odst. 3, bod b), a gážisté na dovolené s čekáním, platí počínajíc dnem 1. března 1922, po případě pozdějším dnem nastoupení činné služby, pensijní příspěvek.

(2) Tento příspěvek činí 8% pensijní základny (§ 6) a sráží se gážistům předem v měsíčních částkách.

(3) Gážisté, kteří nabyli nároku na plné výslužné, platí od té doby pensijní příspěvek z rozdílu mezi pensijní základnou podle zákona ze dne 20. prosince 1922, č. 394 Sb. z. a n. a pensijní základnou podle dřívějších předpisů, po případě pak i z toho, čeho později na pensijní základně získali.

(4) Pensijní příspěvek neplatí se za dobu mobilisace.

(5) Gážisté, o nichž jedná tento zákon, nejsou podrobeni taxám a poplatkům ze jmenování a povýšení. Tím ruší se též ustanovení dílu IV. §u 22 zákona ze dne 19. března 1920, č. 186 Sb. z. a n., pokud připouští opětne placení služebních tax.

10. Četnické osoby — legionáři.

§ 21.

(1) Službu ztrávenou v československých legiích jest při výměře výslužného započítati podle zákona ze dne 24. července 1919, č. 462 Sb. z. a n. a podle nařízení vlády republiky československé ze dne 4. března 1920, č. 151 Sb. z. a n. trojnásobně, a to od 1. dne toho měsíce, kdy byla podána přihláška nebo bylo provedeno zařadění do československých legií nebo do spojenecké armády, když tato doba uznána za legionářskou, až do 31. prosince 1919, pokud se týče do vystoupení z legií, stalo-li se toto před 31. prosincem 1919.

(2) Služební doba počítá se podle počtu kalendářních měsíců, při čemž neúplný měsíc jest počítati za celý.

(3) Těm, kterým z vojenských služebních důvodů bylo nebo bude možno vrátiti se na území československé republiky až po 31. prosinci 1919, končí se služba v legiích dnem jejich návratu do republiky, pokud tento návrat nebyl oddálen jejich zaviněním, resp. přidělením k nějakému služebnímu postavení, nevyplyvajícimu přímo z jejich poměru legionářského, avšak nejpozději do 30. listopadu 1920.

§ 22.

(1) Léta válečná, ztrávená v bývalé rakousko-uherské (rakouské, uherské) armádě, pak u četnictva rakouského, maďarského, chorvatsko-slavonského a bosensko-hercegovského započítají se osobám, které sloužily neb sloužily u čs. četnictva, podle ustanovení § 75, odst. 3. a 4. čas v zajetí počítá se stejně jako léta válečná.

(2) Započítání služby podle § 21 vylučuje zároveň započítání roku válečného. Bylo-li by

v jednom roce započítání roku válečného příznivější než započítání podle § 21, započítá se za tento rok pouze rok válečný.

§ 23.

Kromě toho započítají se ještě — avšak pouze pro výměru četnických požitkův odpočívých — tyto doby:

a) u důstojníků léta od dokonaného 20. roku věku,

b) u ostatních příslušníků čs. legií od 21. roku věku — vyjímajíc dobu podle § 21 započítanou — jakožto doba služební.

11. Zvýšení výslužného za službu válečnou.

§ 24.

(1) Gážistovi, zařazenému v hodnostní třídě, jenž byl v poli zatímně nebo definitivně povolán na místo, pro které je podle organizačních předpisů předepsána vyšší hodnost než on má a jenž se stal služby neschopným následkem poranění (poruchy, poškození zdraví), jež utrpěl při vykonávání služby před nepřitelem, vyměří se výslužné podle nejnížší pensijní základny nejbližší vyšší hodnosti, nedosáhl-li časovým postupem vyššího platového stupně téže nebo vyšší hodnostní třídy.

(2) Povolání na toto vyšší místo musí být nařízeno a písemným rozkazem od oprávněných činitelů prohlášeno.

III. Zaopatření invalidní.

§ 25.

Četníci gážisté, požívající trvalého výslužného, jichž odpočívne požitky nepřevyšují pensijní základny gážisty nejvyššího platového stupně IX. hodnostní třídy, mají nárok na zaopatření invalidní, když pozbyli nejméně 85% schopnosti k výdělku za okolností uvedených v § 3, potřebují zvláštní péče a jsou nemajetní.

§ 26.

Invalidní zaopatření, a to vždy bez ubytování, udílí na žádost ministr vnitra osobám, jimž přísluší nárok na toto zaopatření.

§ 27.

(1) Osobám, jimž bylo uděleno zaopatření invalidní, přísluší místo výslužného invalidní služné ve výměře 90% pensijní základny (§ 6).

(2) Je-li invalidní služné menší výslužného, přísluší invalidovi služné ve výši výslužného. Invalidní služné nesmí však nikdy převyšovati pensijní základny gážisty nejvyššího platového stupně IX. hodnostní třídy.

§ 28.

(1) Invalidní služné platí se předem v měsíčních nedělitelných částkách, počínaje prvním dnem toho měsíce, v kterém bylo přiznáno.

(2) Nárok na invalidní služné pomíjí obdobně podle ustanovení § 19, jakož i posledním dnem toho měsíce, ve kterém pominuly nebo se změnilly podmínky, za nichž bylo zaopatření invalidní přiznáno.

IV. Válečný přídavek.

§ 29.

(1) Četnickým osobám, které se následkem válečné služby staly neschopnými četnické služby a požívají trvale výslužného (invalidního služného) podle tohoto zákona, přísluší válečný přídavek.

(2) Tento přídavek činí pro:

a) gážisty v hodnostních třídách 600 Kč ročně,

b) gážisty mimo hodnostní třídy 400 Kč ročně.

§ 30.

Nárok na válečný přídavek může být uplatněn do tří let po skončené demobilisaci, poukazuje se k výplatě prvním dnem měsíce, v kterém byl přiznán, zaniká zároveň s nárokem na výslužné a přestává přechodně na dobu činné služby (na dobu, po kterou se pobírá doplatek k výslužnému).

B. Dočasný odpočinek.

§ 31.

(1) Četnická osoba má nárok na přeložení na dočasný odpočinek, je-li superarbitračním řízením zjištěno, že je k četnické službě nezpůsobilá, avšak lze-li předpokládati, že opět dosáhne způsobilosti k četnické službě.

(2) Nárok vzniká také bez průkazu nezpůsobilosti ke službě, jestliže zmíněná osoba byla udělena dovolená s čekáním.

§ 32.

(1) Četnickou osobu jest přeložiti na dočasný odpočinek, když:

1. následkem nemoci jest déle jednoho roku nepřítomna ve službě, nebo

2. jest dána na dovolenou s čekáním a nebyla povolána do tří let k opětovnému nastoupení služby,

pokud v těchto případech snad není podmínek pro přeložení na trvalý odpočinek.

(2) Při počítání jednorocní doby nepřítomnosti ve službě pro nemoc nebudiž doba, ztrávená v poměru dovolené a spadající mezi období nepřítomnosti pro nemoc, považována za přerušeni jednorocní doby nepřítomnosti pro nemoc.

(3) Konala-li četnická osoba aktivní službu v době související s dobou nepřítomnosti pro nemoc, považuje se tato služba jen tehdy za přerušeni jednorocní doby nepřítomnosti ve službě, dosahuje-li nejméně poloviny trvání bezprostředně předcházející nemoci. V tomto případě počítá se rok teprve od konce služby, konané mezi oběma obdobími nemoci. Byla-li však tato činná služba kratší, sečítají se jednotlivé oddíly nemoci při výpočtu jednorocního trvání nemoci.

§ 33.

(1) Četnické osoby dané na dočasný odpočinek pro neschopnost ke službě jsou povinny na rozkaz nadřízeného velitelství nebo úřadu podrobiti se prohlídce četnického (pokud se týče vojenského nebo úředního) lékaře za příčinou prozkoumání, zda jejich neschopnost ke službě ještě trvá. Při tomto prozkoumání jest zvláště vzíti zřetel též k jejich činnosti na dočasném odpočinku.

(2) Nabude-li četnická osoba na dočasném odpočinku opětně schopnosti ke službě, jest povinna na rozkaz nadřízeného velitelství nebo úřadu nastoupiti činnou službu na místě, jež jest jí určiti v témž služebním odvětví přiměřeně k jejímu hodnostnímu postavení.

§ 34.

(1) Čas ztrávený na dočasném odpočinku nezapočítá se pro postup do vyšších platů. V případě reaktivování započte se čas před přeložením do dočasné výslužby ztrávený v posledně dosaženém stupni služného pro postup do vyšších platů potud, pokud byl započítatelný pro takový postup.

(2) Nemá-li gážista, přeložený na dočasný odpočinek, nároku na běžnou pensí, obdrží odbytné ve výši stanovené v § 4 tohoto zákona. Byli-li gážista, jenž obdržel odbytné,

reaktivován v období, podle kterého bylo odbytné vypočteno, budiž vyšší požitek nahrazen nejdéle do dvou let srážkou ze služného a četnického přídavku.

(3) Ustanovení §§ů 6 až 19, dále 21 až 24, platí i pro přeložení na dočasný odpočinek.

C. Dovolená s čekáním.

§ 35.

(1) Definitivně převzatým četnickým osobám může ministerstvo vnitřně uděliti dovolenou s čekáním v těchto případech:

a) není-li pro změny v organizaci služby pro některou osobu četnické služby schopnou dočasně místa služebního;

b) nastanou-li okolnosti, které další službu četnickou této služby schopné osoby na některém místě téhož služebního odvětví, jejímu hodnostnímu postavení přiměřeném, činí dočasně nepřijatelnou z důležitých služebních ohledů.

(2) Čekané vyměří se ve výši posledního služného s četnickým přídavkem, po případě částkou, rovnající se normálnímu výslužnému, které by dotčenému příslušelo při přeložení na odpočinek, je-li tato částka vyšší.

(3) Tyto částky zatěžují četnický rozvrh.

(4) Četnické osoby na dovolené s čekáním musí se před nastoupením činné služby četnické podrobiti prohlídce četnického neb vojenského lékaře, aby byla zjištěna jejich schopnost k další činné četnické službě. Až do doby nastoupení služby náležejí jim požitky, stanovené pro dovolenou s čekáním.

(5) Ostatně se četnické osoby na dovolené s čekáním staví na roven četnickým osobám na dočasném odpočinku.

D. Přídavek za zranění.

§ 36.

(1) Přídavek za zranění se přiznává nezávisle na výslužném a vyměří se pouze podle následků zranění (poruchy zdraví) buď trvale neb dočasně. Nárok na tento přídavek nutno zjistiti superarbitračním řízením.

(2) Předpokladem jest, že událost, na níž se zakládá nárok na přídavek za zranění, souvisela se službou četnickou nebo s polní službou bezpečnostní pod přímým velením vojska.

§ 37.

(1) Gážistům v hodnostních třídách zařaděným, dále gážistům, kterým se vyplácejí

místní a drahotní přídavky a mimořádné výpomoci, ve výměře stanovené čl. II. zákona ze dne 13. července 1922, čís. 232 Sb. z. a n., přísluší, jsou-li trvale neschopni četnické služby, přídavek za zranění (poruchy zdraví) trvale podle následků zranění, v této roční výměře:

a) když pozbyli bez vlastní zúmyslné viny způsobilosti k četnické službě zraněním nebo těžkou poruchou zdraví, způsobenou při vykonávání činné služby nebo zvláštností četnické služby a nemají nároku na vyšší výměru 600 Kč, dále když

b) za okolností, označených v bodu a):

aa) pozbyli jedné ruky nebo nohy, obou rukou nebo nohou, ale mohou ještě používat loketních a kolenních kloubů, za každou končetinu . 1200 Kč

bb) oslepli na jedno oko . . . 1800 Kč

cc) pozbyli celé horní nebo dolní končetiny nebo obou horních nebo dolních končetin, za každou končetinu 1800 Kč

dd) ohluchli na obě uši, pozbyli řeči, nebo utrpěli těžká poškození, která nejsou zvláště uvedena v odstavci b aa) až ff), ale která rovnají se ztrátě celé horní nebo dolní končetiny (poruše zdraví tohoto stupně) 1800 Kč

ee) oslepli na obě oči, nebo se stali tak slabozrakými, že mohou pouze rozeznávat veliké předměty jen na nejbližší vzdálenost, nebo rozlišovávají světlo od tmy 4200 Kč

ff) jsou úplně ochrnuti 4200 Kč

(2) Nemůže-li poškozenec trvale vládnouti končetinou, vyměří se mu přídavek jako při ztrátě končetiny.

§ 38.

Ostatním gážístům přísluší za stejných předpokladů tato výměra:

Podle § 37, odstavce 1., bodu a) 360 Kč,

„ § 37, „ 1., „ b), aa) . 480 Kč,

„ § 37, „ 1., „ b), bb),

cc) a dd) 720 Kč,

podle § 37, odstavce 1., bodu b), ee)

a ff) 1680 Kč.

§ 39.

(1) Úhrn přídaveků za zranění po případě podle §§ 37 a 38 bodu b) aa) až ff) jedné

osobě příslušejících nesmí převyšovati u gážístů uvedených v § 37 tohoto zákona 4200 Kč a u ostatních gážístů 1680 Kč ročně.

(2) Nárok na přídavek za zranění je nutno uplatnit do 5 let po události, která tento nárok odůvodňuje.

(3) Z přídavku za zranění nutno hraditi náklad na opravu a nové pořízení prothes.

(4) Přídavek za zranění pravoplatně přiznaný může býti patřičně zvýšen, prokáže-li se pozdějším superarbitračním řízením, že se zdravotní stav poškozenců zhoršil následkem události, která byla základem jeho nároku na přídavek za zranění.

(5) Gážístům přizná se přídavek za zranění podle ustanovení §§ 37 a 38, i když náleželi v době poranění (poruchy zdraví) do stavu mužstva.

§ 40.

(1) Gážísté dočasně neschopní četnické služby, kteří odcházejí z činné služby na dovolenou bez požitků, nebo do dočasné výslužby, mají — jsou-li splněny podmínky § 37 — nárok na dočasný přídavek za zranění ve výši ustanovené v §§ 37 a 38 a to na dobu superarbitračním řízením ustanovenou, nejdéle však na dvě léta, nebo na dobu dovolené bez požitků, neb dobu dočasné výslužby.

(2) Podle výsledku nové superarbitrace poukáže se přídavek za zranění trvale nebo dočasně v přiměřené výši, nebo se zastaví.

§ 41.

Přídavek za zranění platí se předem v měsíčních nedělitelných částkách obdobně podle ustanovení § 13, nejdříve však prvním dnem toho měsíce, který následuje po představení gážístů superarbitrační komisi.

§ 42.

Nároku na přídavek za zranění pozbývá poživatel:

a) zemřel-li,

b) mešká-li mimo oblast Československé republiky beze svolení příslušných československých úřadův,

c) pozbyl-li československého státního občanství,

d) vstoupil-li do služeb cizího státu bez svolení příslušných československých úřadův,

e) uplynula-li lhůta, po kterou byl přídavek za zranění dočasně přiznan, a

f) zřekl-li se nároku na přídavek za zranění, na dobu zřeknutí.

§ 43.

Přídavek za zranění nepodléhá ani dani ani poplatkům a nemůže být zabaven.

ODDÍL II.

POZŮSTALÍ PO GÁŽISTECH.

A. Vdovský důchod.

§ 44.

(1) Nárok na vdovský důchod podle § 45 tohoto zákona má vdova po gážistovi, jenž:

a) zemřel v činné službě nebo na dovolené s čekáním nebo bez požitků po 10 započítatelných služebních letech, nebo zemřel za okolností uvedených v § 3, nebo

b) pozbyl života ve službě, nebo

c) zemřel před uplynutím 5 let po vystoupení z poslední do výslužného započítatelné činné služby nemocí, způsobenou bez vlastní úmyslné viny při vykonávání činné služby, nebo způsobenou zvláštností četnické (vojenské) služby, nebo v souvislosti s touto službou, nebo

d) požíval dočasného nebo trvalého výslužného (invalidního služného).

(2) Podmínkou je, že manželství bylo uzavřeno s předepsaným povolením před posledním vystoupením manželovým z činné služby četnické, a bylo-li uzavřeno po šedesátém roce manželova věku, že trvalo aspoň 4 léta nebo že v něm bylo zrozeno nebo počato dítě.

(3) Není-li oprávněné vdovy, náleží zaopatřovací požitek ve výši vdovské pense nemajetné družce až do jiného zaopatření, žila-li s gážistou ve společné domácnosti až do jeho smrti nepřetržitě nejméně po dobu pěti let, z nich aspoň po dvě léta za jeho činné služby, a měla-li s ním během tohoto nepřetržitého soužití dítě.

§ 45.

(1) Vdovám po gážistech přísluší důchod vdovský (§ 44) ve výši $\frac{2}{3}$ výslužného, kterého požíval manžel, nebo které by mu bylo podle § 6 příslušelo, nejméně však 40% a nejvýše 50% pensijní základny s výhradou označenou v § 47.

(2) Vdově po gážistovi zařazeném do hodnostních tříd, který byl dodatečně povýšen do nejbližší vyšší hodnostní třídy, vyměří se důchod podle pensijní základny nejnižšího platového stupně této hodnostní třídy, ne-

dosáhl-li časovým postupem vyššího platového stupně téže nebo vyšší hodnostní třídy.

§ 46.

Vdovám po gážistech definitivně převzatých k četnictvu a zemřelých v činné službě nebo na dovolené s čekáním nebo bez požitků, které nemají nároku na vdovský důchod podle § 44, odst. 1. bodu a), ježto zemřelý manžel nesloužil ještě plných 10 započítatelných let, patří důchod vdovský ve výši 40% pensijní základny.

§ 47.

U vdov po gážistech v hodnostních třídách a po gážistech s požitky podle čl. I., odst. 1. a čl. II. zákona z 13. července 1922, čís. 232 Sb. z. a n., nesmí být důchod vdovský nižší než 1500 Kč a u vdov po ostatních gážistech nižší než 1100 Kč ročně.

§ 48.

(1) Nemajetným vdovám po gážistech, kteří

a) utrpěli při výkonu četnické (vojenské) služby neb ve službě při infekčních nemocích poruchu zdraví a zemřeli následkem této poruchy nejdéle do tří let, nebo

b) sloužili aspoň 10 započítatelných let, zemřeli v činné službě nebo do tří let po vystoupení z činné služby následkem poruchy zdraví uvedené v § 3 (vyjímajíc službu válečnou),

může ministr vnitra v dohodě s ministrem financí zvýšiti důchod vdovský (§§ 45 a 46) až o 50%. Toto zvýšení nesmí však převyšovati u vdov po gážistech zařazených v hodnostních třídách 2000 Kč, u vdov po gážistech mimo hodnostní třídy 1200 Kč ročně.

(2) Nemajetným vdovám, případně pozůstalým po gážistech, kteří zemřeli pro úraz utrpěný bez svého úmyslného zavinění, může ministr vnitra v dohodě s ministrem financí, jsou-li tu předpoklady § 7, za zvláštních pozoruhodných okolností povolití vyšší než pravidelné požitky zaopatřovací až do jedné a půlnásobné výše těchto požitků s omezením, zmíněným v poslední větě 1. odstavce.

§ 49.

Nároku na důchod vdovský nemá vdova:

a) nežila-li se zemřelým ve společné domácnosti, leda že tak učinila se svolením manželovým nebo též jeho vinou nebo ze zdravotních důvodů,

b) jejíž manžel pozbyl nároku na výslužné podle ustanovení §§ 14, 18 a 19, odst. 1., bodů d), e) a f),

c) byla-li za života svého manžela odsouzena pravoplatně pro zločin a nepominuly-li ještě v den úmrtí manželova následky trestu.

§ 50.

(1) Vdovy, které nabyly nároku na odpočivné požitky vlastní siužbou, nepozbývají nároku na důchod vdovský podle tohoto zákona.

(2) Bude-li pro obor civilní správy v tomto směru zavedeno jiné pravidlo, bude platiti i pro obor správy četnické.

§ 51.

(1) Důchod vdovský přísluší předem v měsíčních nedělitelných částkách počínaje prvním dnem měsíce, následujícího po dni úmrtí manželova.

(2) Nárok na zvýšený důchod podle § 48 počíná se dnem, který ustanoví ministr vnitra.

§ 52.

(1) Nároku na důchod vdovský pozbývá vdova:

a) zemřela-li,

b) provdala-li se,

c) mešká-li mimo oblast republiky Československé beze svolení příslušných československých úřadův,

d) pozbyla-li československého státního občanství,

e) byla-li odsouzena rozsudkem trestního soudu k trestu, s kterým podle zákona jest spojena ztráta nároku na výslužné. V případech výjimečných, hodných zvláštního zření, může ministr vnitra v dohodě s ministrem financí povolití další výplatu důchodu zcela nebo z části,

f) zřekla-li se nároku na důchod, na dobu zřeknutí,

g) byla-li odsouzena trestním soudem k trestu na svobodě delšímu než 6 měsíců, na dobu odpykání trestu, nebyla-li výplata důchodů zastavena trvale. V případech výjimečných, hodných zvláštního zření, může ministr vnitra v dohodě s ministrem financí nevinné rodině odsouzené vdovy na dobu trestu povolití výplatu důchodu zcela nebo z části.

(2) Nárok na důchod vdovský pomíjí vždy koncem měsíce, ve kterém se sběhla událost, působící pozbytí nároku na tento důchod.

§ 53.

(1) Vdova, jíž byla výplata důchodu zastavena proto, že se znovu provdala (§ 52, odst. 1., bod b), může si vyhraditi právo na dosaďadní důchod vdovský pro ten případ, že by znovu ovdověla, nebo může, zřikajíc se této výhody, přijmouti odbytné.

(2) V prvním případě nabude zase nároku na bývalý důchod tehdy, když druhý manžel zemřel, anebo když druhé manželství bylo pravoplatně zrušeno nebo prohlášeno za neplatné.

(3) Když však vdova má z druhého manželství nárok na důchod vdovský z pokladny státní nebo z jiných prostředků veřejných, přísluší jí pouze jeden důchod, a to v částce vyšší.

(4) Výplata důchodu vdovského počne se v těchto případech 1. dnem toho měsíce, který následuje po dni úmrtí, nebo po dni, kterým se počíná právní působnost soudního rozhodnutí.

(5) Odbytné může býti vyžádáno do tří let počínajíc dnem provdání a rovná se, jsou-li v den provdání nezaopatřené děti, požívající příspěvku na vychování, jednomu a půlročnímu, není-li těchto dětí, tříletému důchodu vdovskému.

§ 54.

(1) Za okolností hodných zvláštního zření může ministr vnitra v dohodě s ministrem financí povolití zaopatřovací požitky zcela nebo z části vdově, která nemá nároku na důchod vdovský, poněvadž nebyly splněny podmínky stanovené v § 44, odst. 2.

(2) Nevinné vdově po osobě, která pozbyla nároku na požitky podle §§ 14, 18 a 19, odst. 1., bodu f), pokud by této vdově náležel v době, kdy nález nabytí pravoplatnosti, nárok na vdovský důchod, může ministr vnitra v dohodě s ministrem financí v případech hodných zvláštního zření, přiznati příspěvek na výživu, nejvýše však ve výměře jejího normálního vdovského důchodu ode dne úmrtí manželova.

(3) Ministr vnitra může kdykoliv prozkoumati předpoklady pro mimořádné přiznání příspěvku na výživu a podle výsledku výplatu těchto požitků přechodně neb trvale zastaviti.

B. Příspěvek na vychování a sirotčí důchod.

§ 55.

(1) Manželským nebo pozdějším sňatkem legitimovaným nemanželským a adoptova-

ným dětem po gážistech, spadajících pod ustanovení §§ 44 a 46, jakož i schovancům náleží příspěvek na vychování ve výši $\frac{1}{5}$ vdovského důchodu (§§ 45—47) pro každé z nich.

(2) Předpokladem práv jest:

a) u dětí adoptovaných a u schovanců, že se adopce nebo přijetí stalo ještě v činné službě gážisty, že on dítě úplně vydržoval až do své smrti, že dítě jest a zůstává nemajetno,

b) u dětí nemanželských, že jsou a zůstávají nemajetna a že žily s gážistou až do jeho smrti v jeho domácnosti nebo byly ještě za činné služby jeho zplozeny a otcovství bylo soudně zjištěno, nebo mimosoudně uznáno.

§ 56.

Příspěvek na vychování pro jedno dítě nesmí přesahovati ročně 1200 Kč a úhrn příspěvku na vychování pro všechny děti nesmí převyšovati důchod vdovský (§§ 45—47).

§ 57.

(1) Dětem úplně osiřelým neb jim na roven postaveným — pokud nepozbyly pro svoji osobu nároku na zaopatřovací požitky — patří sirotčí důchod v celkové částce $\frac{1}{2}$ důchodu vdovského (§§ 45—47), nejvýše však pro jedno dítě 2000 Kč.

(2) Jestliže by však úhrn normálních příspěvků na vychování, který by dle § 55 býval náležel matce (maceše), převyšoval důchod sirotčí, budiž tato převyšující částka poukázána jako přídavek k důchodu sirotčímu podle hlav, a to tím způsobem, že kdykoliv některé dítě pozbude práva na důchod, srážejí se příspěvky na vychování, které na toto dítě připadají a to tak dlouho, až ona převyšující částka je úplně vyčerpána a zbude toliko úplný sirotčí důchod.

(3) Důchod sirotčí i s přídavky nesmí být větší nežli důchod vdovský podle §§ 45—47.

§ 58.

(1) Na děti jmenované v § 55, odst. 2., bodech a) a b) se ustanovení § 57 nevztahuje. Jsou-li tu vedle těchto dětí také děti manželské, mající právo na důchod sirotčí, nesmějí příspěvky na výchovu oněch s důchodem sirotčím a přídavky těchto přesahovati hranici uvedenou v posledním odstavci § 57.

(2) V případech § 54 mohou se povolití příspěvky na vychování a důchod sirotčí i dětem.

(3) Mají-li nebo získají-li děti v § 55, odst. 2., bodech a) a b) jmenované ještě jiný

nárok na příspěvek na vychování, nebo sirotčí pensi z pokladny státní nebo z jiných prostředků veřejných, započte se tento požitek do příspěvku na vychování, jenž dítěti náleží podle tohoto zákona.

§ 59.

Běžné normální zaopatřovací požitky vdovy a dětí po gážistovi, který zemřel ve výslužbě, nesmějí dohromady převyšovati normální výslužné zemřelého.

§ 60.

(1) Příspěvek na vychování (důchod sirotčí) nepřísluší sirotku (chovanci) po gážistovi, jenž pozbyl nároku na výslužné podle ustanovení §§ 14, 18 a 19, odst. 1., bodů d), e) a f).

(2) Nároku nemá též sirotek (schovanec), jenž byl za života svého otce odsouzen pravoplatně pro zločin a nepominuly-li ještě v den úmrtí otcova následky trestu.

§ 61.

(1) Příspěvek na vychování (důchod sirotčí, přídavek k tomuto důchodu) platí se předem v měsíčních nedělitelných částkách, počínajíc prvním dnem měsíce, který následuje po dni úmrtí gážisty nebo vdovy.

(2) Pro pohrobky počíná se nárok na tyto požitky dnem narození.

§ 62.

(1) Nárok na příspěvek na vychování (důchod sirotčí, přídavek k tomuto důchodu) pomíjí obdobně podle ustanovení § 52 (vyjímajíc ustanovení odst. 1., bodu f), a dále

a) pro dcery dovršením 24. roku,

b) pro syny dovršením 21. roku; navštěvují-li však učiliště s náležitým prospěchem, nejdéle dovršením 24. roku,

c) když sirotek (schovanec) byl jinak zaopatřen.

(2) Nevinným sirotkům po osobě, která pozbyla nároku na požitky podle §§ 14, 18 a 19, odst. 1., bodu f), pokud by těmto sirotkům náležel v době, kdy nález nabyl pravoplatnosti, nárok na příspěvek na vychování (důchod sirotčí), může ministr vnitra v dohodě s ministrem financí v případech hodných zvláštního zřetele, přiznati příspěvek na výživu, nejvýše však ve výměře jejich normálních příspěvků na vychování (důchodů sirotčích) ode dne úmrtí zmíněné osoby.

(3) Ministr vnitra může kdykoliv prozkoumati předpoklady pro mimořádné přiznání příspěvku na výživu a podle výsledku výplaty tohoto požitku přechodně neb trvale zastavit.

§ 63.

Kdy pokládati jest sirotka (schovance) za zaopatřena, posuzuje se podle pravidel, platných pro civilní státní zaměstnance.

§ 64.

Po době, uvedené v § 62 odst. 1. bodu a) a b), může ministr vnitra v dohodě s ministrem financí povolití příspěvek na vychování (důchod sirotčí, přídavek k tomuto důchodu) zcela nebo z části všem dětem (schovancům) zmíněným v § 55, jsou-li nemajetny a jsou-li pro těžkou tělesnou neb duševní chorobu úplně neschopny samostatně si opatřiti výživu, nebo pokud jde o nemajetné syny, studující na vysokých školách, nemohli-li pro účast na světové válce studií ukončiti a studují-li s dobrým prospěchem, na dobu pro ukončení studií nezbytně potřebnou.

§ 65.

(1) Jsou-li děti v zaopatření vdovy, patří příspěvek na vychování vdově, jinak zákoným zástupcům dětí, po případě zletilým dětem samostatně.

(2) Vdově, která výchovu sirotků (chovanců) jí svěřených zanedbává, může četnická správa výplatu příspěvků na vychování zastavit. Příslušné částky požitků poukazují se v tomto případě soudně ustanovenému poručníku.

C. Zvýšení zaopatřovacích požitků za dobu válečnou.

§ 66.

Pozůstalým po gázistech zařazených v hodnostních třídách, kteří za války byli povoláni na místa, pro která je podle organizace předepsána vyšší hodnost nežli jejich a kteří při vykonávání této služby padli před nepřitelem nebo zemřeli následkem poruch (poškození) zdraví, jež utrpěli v polní službě, vyměří se zaopatřovací požitky v té výši, která by jim příslušela, kdyby manžel (otec) byl dostával požitky nejnižšího platového stupně hodnostní třídy nejbližší vyšší, ovšem nedosáhl-li časovým postupem vyššího platového stupně téže, nebo vyšší hodnostní třídy.

§ 67.

Pozůstalým po gázistech, kteří padli před nepřitelem nebo zemřeli následkem poruchy (poškození) zdraví, utrpěné službou v poli a byli by do 6 měsíců, počínajíc ode dne úmrtí, postoupili do požitků vyšší hodnostní třídy po případě do vyššího platového stupně, budou přiznány zaopatřovací požitky podle nejnižšího platového stupně nejbližší vyšší hodnostní třídy, po případě nejbližší vyššího stupně jejich hodnostní třídy, ovšem, nedosáhli-li v prvním případě časovým postupem vyššího platového stupně téže, nebo vyšší hodnostní třídy.

§ 68.

(1) Pozůstalým po gázistech, kteří padli před nepřitelem nebo zemřeli do tří let po skončení demobilisace následkem poruchy (poškození) zdraví, již utrpěli službou v poli, se zaopatřovací požitky podle §§ 45, 46, 47, 55 a 57 zvýší o 50%.

(2) Toto zvýšení nesmí převyšovati

a) u vdovy částky 2000 Kč

b) u sirotků bez otce a schovanců
částky 400 Kč

c) u sirotků úplně osiřelých (jim na roveň postavených) částky 600 Kč ročně.

D. Pozůstalí po četnických osobách - legionářích.

§ 69.

(1) Nároky pozůstalých po zemřelých (padlých) četnických osobách - legionářích jsou nezávislé na československém státním občanství.

(2) Nezbytnou podmínkou jest však, že zemřelý (padlý) byl v den úmrtí příslušníkem československých legií.

ODDÍL III.

RŮZNA USTANOVENÍ.

Úmrtné.

§ 70.

(1) Pozůstalým po osobách četnictva, které zemřely v činné službě, po případě na dovolené s čekáním či bez požitků nebo ve výslužbě, nebo které požívaly četnických odpočívacích požitků, i když četnické hodnosti pozbyly, přísluší mimo nárok na zaopatřovací požitky — mají-li jej — úmrtné, a to:

a) pro pozůstalé po zemřelých v činné službě nebo na dovolené bez požitků ve výši tříměsíční pensijní základny,

b) pro pozůstalé po zemřelých na dovolené s čekáním ve výši tříměsíčního vyplaceného čekání,

c) pro pozůstalé po zemřelých v trvalé nebo dočasné výslužbě ve výši tříměsíčního vyplaceného výslužného (invalidního služného).

(2) Nárok na úmrtné má nejprve vdova. Tato pozbývá nároku, nežila-li se zemřelým ve společné domácnosti, ledaže tak činila se svolením manželovým nebo též jeho vinou, nebo ze zdravotních důvodů.

(3) Není-li vdovy, náleží úmrtné nerozdílnou rukou manželským (legitimovaným) potomkům, kteří byli v opatrování zemřelého; není-li těch, manželským (legitimovaným) potomkům, kteří obstarali pohřeb stavu přiměřený na vlastní útraty nebo — bylo-li o pohřeb jinak postaráno — ošetřovali zemřelého před jeho úmrtím.

(4) Ustanovení 3. odstavce platí obdobně při úmrtí svobodných (ovdovělých, rozvedených) bezdětných četnických osob ve prospěch zákonitých dědiců.

(5) Jinak může býti úmrtné nebo jeho část přiznáno osobám, které prokáží, že zemřelému vystrojily na vlastní útraty pohřeb nebo jej před smrtí ošetřovaly.

(6) Úmrtné může býti zabaveno jen do třetiny a to pouze na útraty pohřební, jinak je nezabavitelné.

(7) Pozůstalým po četnických osobách, které dostávaly příplatky k výslužnému podle § 17, odst. 2., přizná a vyměří se úmrtné ve výši tříměsíčního rozdílu mezi četnickým výslužným a výslužným z jiné než četnické služby. Případný nárok na úmrtné, který vyplývá z této jiné služby, zůstává zachován.

(8) Úmrtné zatěžuje vždy ten rozvrh, který zatěžovaly po případě měly by zatěžovatí odpočívne požitky zemřelého.

Choromyslní.

§ 71.

(1) Choromyslné četnické gážisty, požívající služného, čekání nebo odpočívne požitků — vyjímajíc osoby, které četnické hodnosti pozbyly — umístí četnická správa v civilním léčebném ústavu pro choromyslné, když četnický, vojenský nebo civilní úřední lékař to vysvědčením uzná za nutné a příslušníci se o nemocného nestarají.

(2) Gážisté v hodnostních třídách budou umístěni ve druhé, gážisté bez hodnostních tříd ve třetí všeobecné třídě léčebného ústavu.

(3) Za šaty, prádlo a drobné potřeby obdrží ústav předepsanou částku podle toho, ve které třídě je choromyslný umístěn.

(4) Požitky choromyslného gážisty vyplácejí se dále jeho soudně ustanovenému opatrovníkovi.

(5) Vydání za umístění a ošetřování choromyslného gážisty v ústavu nutno hraditi nejen z těchto požitků, nýbrž i z ostatních příjmů choromyslného, tedy i z úroků soukromého jmění atd. Tato vydání mají přednost před jinými pohledávkami.

(6) Nedostačují-li výše zmíněné prostředky ošetřovaného, hradí zbytek státní správa a to za gážisty aktivní nebo na dovolené s čekáním z četnického rozvrhu, jinak z rozvrhu civilních (vojenských) pensí.

(7) Zemřel-li choromyslný, může býti použito jeho soukromého jmění na úhradu těchto vydání, když tím nebude ohrožena výživa pozůstalých. Pohledávka státu může býti zajištěna již za živobytí choromyslného.

(8) Byl-li nemocný z ústavu propuštěn před koncem měsíce, použije se na zapravení vydání pouze příslušné částky požitků, zbytek vyplatí se poživateli (opatrovníkovi).

Nezvěstní.

§ 72.

(1) Příslušníci osob nezvěstných za války mají stejné právo na zaopatřovací požitky jako pozůstalí po osobách padlých před nepřitelem, příslušníci osob jinak nezvěstných mají nárok jako pozůstalí po osobách zemřelých.

(2) Zaopatřovací požitky se přiznají příslušníkům osob nezvěstných podle tohoto zákona, počínajíc 1. dnem toho měsíce, který následuje po dni nezvěstnosti, a to tak dlouho, až se nezvěstný zase objeví nebo bude prohlášen za mrtvého, ovšem pokud nárok na tyto požitky ještě trvá.

(3) Z těchto požitků srazí se částky, jež nezvěstný na vrub svého platu dával tomu kterému příslušníkovi vyplácející zálohou, pokud v těchto výplatách bylo pokračováno po dni nezvěstnosti, jakož i zálohy nebo podpory (včetně případných přeplatků), jež státní správa těmto osobám na očekávané zaopatřovací požitky k výplatě poukázala.

Zabavení a postoupení požitků.**§ 73.**

(1) Pro zabavení a postoupení odpočivných a zaopatřovacích požitků platí stejné předpisy jako pro civilní státní zaměstnance, pokud tento zákon nestanoví jinak.

(2) Postup nebo jakékoliv právní jednání, přičítající se těmto ustanovením, nemá právního účinku.

Služby postavené na roveň civilní státní službě.**§ 74.**

Civilní státní službě jsou podle tohoto zákona na roveň postaveny veškeré civilní služby za stálý plat od státu, země, župy, okresu, obce nebo jejich podniků, jakož i veřejných fondů a drah veřejné dopravy sloužících, je-li s těmito službami normálně spojeno právo na zaopatření.

Ustanovení přechodná.**§ 75.**

(1) Doba činné služby ztrávená do 28. října 1918 ve vojště dohodových spojenců za světové války nebo v rakousko-uherské (rakouské neb uherské) armádě, dále ve službách dvorních, dále doba služby u úřadů likvidačních ve Vídni až do 31. ledna 1920 započítá se při výměře výslužného stejně jako doba služby v československém vojště podle § 26 zákona ze dne 17. února 1922, čís. 76 Sb. z. a n., o vojenských požitcích zaopatřovacích. Které úřady jest mítí za úřady likvidační podle tohoto zákona, určí zvláštní nařízení.

(2) Služební doba, ztrávená do 28. října 1918 ve službách zmíněných v §§ 12, 13, 63, 64, 65 a 110 zákona ze dne 27. prosince 1875, čís. 158 ř. z., pokud se týče §§ 12, 13, 63, 64, 65 a 110 uherského zák. čl. LI:1875 započítá se při výměře výslužného dosavadním způsobem.

(3) Doba od 1. října 1908 do 30. dubna 1909, jakož i válečná léta 1914—1918 započítají se při výměře výslužného podle dosavad platných předpisů (§§ 10 a 11 zákona ze dne 27. prosince 1875, čís. 158 ř. z., pokud se týče §§ 10 a 11 uherského zák. čl. LI:1875 a císařského nařízení ze dne 13. dubna 1909 a 9. června 1915, čís. 361 ř. z. a nařízení bývalého ministerstva zemské obrany ze dne 10. prosince 1915, čís. 362 ř. z., pokud se týče § 6 uher. zák. čl. XIII:1915 a nařízení býv. uher. ministerstva, čís. 4401 M. E. z r. 1915).

(4) Válečný rok 1919 započítá se při výměře výslužného podle směrnic, které ustanoví vláda.

(5) Doba zproštění služby (příkaznosti) se nečítá.

§ 76.

(1) Pro nároky na odpočivné požitky gážístů bývalého rakouského a uherského četnictva, jimž byly jako takovým přiznány odpočivné požitky bývalým státem rakouským nebo uherským, jakož i nároky na odpočivné požitky a odbytné rakouských nebo uherských četnických gážístů z povolání, nepřevzatých do činné služby v čs. četnictvu, platí obdobně ustanovení zákona ze dne 19. března 1920, čís. 194 Sb. z. a n., s tím, že pravomoc ministerstva národní obrany tamtéž uvedená stran četnických gážístů vyhrazuje se ministerstvu vnitra; pro generály, kteří konali službu četnických inspektorů před 28. říjnem 1918 a nevyšli z řad vyšších četnických důstojníků, zůstává tato pravomoc jako dosud vyhrazena ministerstvu národní obrany.

(2) K základu pro vyměření odbytného a pro zaopatření těchto osob, stanovenému v § 2 zákona ze dne 19. března 1920, čís. 194 Sb. z. a n., připočítá se též četnický, pokud se týče služební přírůstek podle §§ 5, 14, 114 a 177 četnického požitkového předpisu, schváleného dne 25. března 1897, pak § 29 zákona ze dne 25. prosince 1894, čís. 1 ř. z. z r. 1895 a § 2 zák. ze dne 29. ledna 1897, čís. 42 ř. z.

(3) Nároky podle odstavce prvního jest uplatnití přihláškou (žádostí) ve lhůtě šesti měsícův od vyhlášení tohoto zákona.

(4) Ve výjimečných případech, hodných zvláštního zření, může ministr vnitra v dohodě s ministrem financí povolit odpočivné a zaopatřovací požitky osobám, které nepodaly včas předepsané přihlášky.

(5) Za lhůty ve smyslu § 4, odst. 2. a § 6 zákona ze dne 19. března 1920, čís. 194 Sb. z. a n., stanoví se doba jednoho roku od vyhlášení tohoto zákona.

(6) Ustanovení §§ 16 až 19, 71, 73 a 74, platí též pro osoby zmíněné v 1. odstavci.

§ 77.

(1) Četníci gážísté aktivního stavu, počítají v to příslušníky bývalého rakouského, uherského, chorvatsko-slavonského a bosensko-hercegovského četnictva, kteří byli přijati do činné služby v československém četnictvu

a sloužili činně v československé domácí četnické nebo zahraniční vojenské službě a kteří

- a) stali se neschopnými četnické služby, nebo
- b) dovršili 60. rok věku svého, nebo
- c) sloužili 40 let započítatelných, nebo
- d) byli propuštěni z činné služby pouze z důvodu organizace československého četnictva,

mají nárok na odpočivné požitky nebo odbytné podle tohoto zákona, i když byli dáni do výslužby před účinností tohoto zákona.

(2) Pensijní základnou jest v tomto případě slušné a četnický přírůstek, které by jim byly příslušely v den přeložení do výslužby podle zákona ze dne 19. března 1920, č. 186 Sb. z. a n., k němuž se připočítá 50% místního přírůstku pro Prahu po případě částka 3000 Kč (§ 26, odst. 1. zákona č. 186/20 Sb. z. a n.).

(3) Mají-li přírůstek za zranění, přiznaný podle zákona ze dne 27. prosince 1875, č. 158 ř. z., pokud se týče uherského zák. čl. LI:1875, nebo přírůstek, jenž jim byl výslovně přiznán místo přírůstku za zranění, vyměří se jim tento přírůstek znovu podle ustanovení §§ 37 a 38 tohoto zákona.

§ 78.

(1) Gážisté bývalého rakouského, uherského, chorvatsko-slavonského a bosensko-hercegovského četnictva, kteří byli přijati do československého četnictva, jako gážisté ve výslužbě a byli jako takoví znovu povoláni k činné službě četnické, s plnými aktivními požitky (doplatek k výslužnému) a byli přeloženi znovu do výslužby před skončením demobilisace, mají nárok na odpočivné požitky na vrub civilních pensí podle ustanovení § 77, když bylo superarbitračním řízením prokázáno, že se jejich zdravotní stav následkem poslední četnické služby zhoršil, nebo když sloužili nejméně jeden rok činně v československém četnictvu.

(2) Nejsou-li tyto podmínky splněny, vyměří se zaopatřovací požitky podle dosavadních ustanovení a podle § 76. Četnickým gážistům umístěným za remuneraci vyměří se znovu zaopatřovací požitky podle ustanovení § 9, odst. 3. bodu b), § 10, bodu d) a § 76.

§ 79.

(1) Četnickým osobám ze stavu mužstva — gážisty do hodnostních tříd nezařaděné

v to počítaje — jichž nárok na četnické požitky odpočivné povstal před účinností tohoto zákona, přísluší tyto požitky podle dosud platných předpisův. Toto ustanovení se nevztahuje na osoby, zmíněné v § 77 tohoto zákona.

(2) Ustanovení §§ 16 až 19, 71, 73 a 74 platí též pro osoby, na něž se vztahuje tento paragraf.

§ 80.

(1) Pozůstalým po gážistech, zmíněných v § 76 a po osobách ze stavu mužstva (gážisty v hodnostní třídě nezařaděné v to počítaje), které zemřely nebo které nabyly nároku na četnické odpočivné požitky před účinností tohoto zákona, přísluší zaopatřovací požitky podle dosavadních předpisův. Toto ustanovení se nevztahuje na pozůstalé po osobách, zmíněných v § 77 tohoto zákona.

(2) Ustanovení §§ 50, 52, 53, 62, 63, 70, 72 a 73 platí též pro pozůstalé po osobách, na něž se vztahuje tento paragraf.

§ 81.

Osobám, které činí nároky na odpočivné a zaopatřovací požitky podle ustanovení §§ 76, 79 a 80 jest prokázati, že, pokud se týče státní příslušnosti, vyhovují podmínkám, stanoveným v §§ 2 (odst. 1. a 3.) a 5 (odst. 1.) zákona ze dne 19. března 1920, č. 194 Sb. z. a n.

§ 82.

(1) Výhody zákona ze dne 17. prosince 1919, č. 2 Sb. z. a n. z r. 1920 a, počínajíc dnem 1. ledna 1921, též výhody zákona ze dne 3. března 1921, č. 99 Sb. z. a n., přiznané civilním státním zaměstnancům, přiznávají se, pokud jich ještě nemají, také osobám četnickým, daným do výslužby nebo zemřelým v činné službě před 1. lednem 1920, kterým byla pense vyměřena podle zákona ze dne 29. ledna 1897, čís. 42 ř. z., jakož i osobám po nich pozůstalým.

(2) Četnické osoby na Slovensku a v Podkarpatské Rusi, jež v československém četnictvu činně nesloužily, jsou těchto výhod účastny, počínajíc 1. lednem 1921, podle vládního nařízení ze dne 8. srpna 1922, čís. 247 a 248 Sb. z. a n.

(3) Četnickým důstojníkům a jich pozůstalým buďtež odpočivné a zaopatřovací požitky, které jim byly přiznány podle pravidel platných pro vojenské gážisty v hodnostních třídách a pro jich pozůstalé a které jim byly

zvýšeny zákonem ze dne 27. ledna 1921, č. 48 Sb. z. a n., upraveny, byli-li převzati, ode dne a podle zásad, které budou pro tyto vojenské osoby stanoveny zvláštním zákonem.

§ 83.

Četnickým osobám ve výslužbě, jakož i pozůstalým po četnických osobách v činné službě, nebo ve výslužbě příslušejí přídavky, příplatky, výpomoci a jiné zvláštní výhody (placení daní, kolkovného atd.) podle ustanovení platných pro civilní státní zaměstnance ve výslužbě, a to pokud jde o gázisty v hodnostních třídách a gázisty, kterým se vyplácejí místní a drahotní přídavky a mimořádné výpomoci ve výměře stanovené článkem II. zákona ze dne 13. července 1922, č. 232 Sb. z. a n., ve výši stanovené pro úředníky, pokud jde o ostatní osoby četnické, ve výši stanovené pro podúředníky.

§ 84.

Nároky na odpočivné a zaopatřovací požitky četnických osob bývalých příslušníků německé říše, jakož i pozůstalých po těchto osobách, kteří mají podle § 3, bod 2. nařízení vlády republiky Československé ze dne 4. května 1920, č. 321 Sb. z. a n., domovské právo v některé obci území inkorporovaného Československé republiky zákonem ze dne 30. ledna 1920, č. 76 Sb. z. a n., budou upraveny nařízením.

ODDÍL IV.

USTANOVENÍ ZÁVĚREČNÁ.

§ 85.

(1) Odpočivné a zaopatřovací požitky osob četnických a osob po nich pozůstalých, jakož i přídavek za zranění, náležející četnickým osobám na odpočinku, a přídavek válečný, zatěžují, pokud tento zákon jinak neustanovuje, rozvrh civilních pensí.

(2) Tříměsíční odbytné (§ 4, poslední věta) zatěžuje četnický rozvrh.

(3) Odpočivné a zaopatřovací požitky osob vojenských, přidělených k četnictvu a jejich pozůstalých zatěžují rozvrh vojenských pensí.

§ 86.

Četniční kancelářští zřízení a osoby po nich pozůstalé jsou, pokud jde o odpočivné a zaopatřovací požitky, úplně na roveň postaveni civilním státním zaměstnancům příslušné kategorie.

§ 87.

Požívání odpočivných a zaopatřovacích požitků v cizině vyžaduje zvláštního povolení ministerstva vnitra v dohodě s ministerstvem financí a věcí zahraničních.

§ 88.

Pokud by pro náklad vzešlý prováděním tohoto zákona nebylo úhrady v úvěrech státního rozpočtu anebo v jeho celkových úsporách, zmocňuje se ministr financí, aby opatřil k tomuto cíli nutné prostředky úvěrovými operacemi.

§ 89.

(1) Zákon tento jest, pokud v něm není jinak ustanoveno, účinným od 1. ledna 1920.

(2) Tímto dnem počíná se nárok na nové odpočivné a zaopatřovací požitky a zaniká nárok na odpočivné a zaopatřovací požitky přiznané podle dosavadních zákonů a předpisů pro ty osoby, jimž byly přiznány odpočivné a zaopatřovací požitky podle zákona nového.

(3) Týmž dnem přestává nárok na příspěvek na bytné a povinnost platiti příspěvek na fond pro zajišťování bytného, vyjímajíc osoby, které dostávají požitky podle § 76.

(4) Dosavadní předpisy, jimiž jsou upraveny předměty tohoto zákona, pozbývají platnosti dnem, který předchází přede dnem účinnosti tohoto zákona.

§ 90.

Zákon tento provede ministr vnitra v dohodě s ministry financí a národní obrany.

T. G. Masaryk v. r.

Švehla v. r.

Malypetr v. r.